

Φωτιές στη Ρόδο

Ένα ξεχωριστό αφιέρωμα στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Εικαστικών Τεχνών Ρόδου

Εκίνησε με το περιβάλλον, συνέχισε με την ανησυχία για τα προβλήματα της σύγχρονης ζωής και απλώθηκε σ' αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε έσω περιβάλλον. Όπως και να 'χει, το Ecofilms (Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Εικαστικών Τεχνών, όπως είναι ο ολοκληρωμένος τίτλος του), το δημιούργημα της Λουκίας Ρικάκη, που διοργανώνεται κάθε Ιούνιο στο νησί της Ρόδου, έχει καταφέρει να συγκεντρώσει το ενδιαφέρον των σινεφίλ, όχι μόνο για τον πάντα ελκυστικό συνδυασμό ταινιών και διακοπών, αλλά και για την ποιότητα και τη θεματική βεντάλια των εικόπων που παρουσιάζει.

Η φετινή διοργάνωση που θα γίνει από τις 24 έως τις 29 Ιουνίου, στους όμορφα επιβλητικούς χώρους του θερινού κινηματογράφου «Ρόδον» και του Δημοτικού Θεάτρου, έχει στο πρόγραμμά της μερικές ιδιαίτερες ταινίες γύρω από πρωτότυπα ζητήματα, σπάνιες κινηματογραφικές καταγραφές (όπως δύο μικρές ταινίες του Βέρνερ Χέρτζογκ με ελλνικό ενδιαφέρον) και επικαιρες αναφορές όπως το αφιέρωμα στο πολιτικό ντοκιμαντέρ (με μια σπάνια καταγραφή των γεγονότων του Μάη του '68).

Σινέ εμπειρίες

Ανάμεσα στην επικαιρότητα και στη μόνιμη επαγρύπνηση για το περιβάλλον βρίσκεται και το μικρό αφιέρωμα που έχει ετοιμάσει το Ecofilms για τις φωτιές, με άξονα βέβαια το περσινό φονικό καλοκαίρι (και τη μη πρόσληψη των μνημύτων που «δόθηκαν» τότε), αλλά και παλιότερες εμπειρίες.

Οι περσινές φωτιές στην Πελοπόννησο καταγράφονται με πολλούς τρόπους και παρουσιάζονται αναλόγως. Μια ιδιαίτερα χρήσιμη ματιά είναι αυτή του γνωστού οπερατέρ Νίκου

«Η στάχτη που μένει» του Νίκου Καβουκίδη

«Ο ήλιος χάθηκε» της Ε. Τραϊφόρου

Καβουκίδη, που γύρισε το ντοκιμαντέρ «Η στάχτη που μένει», επιστρέφοντας σ' έναν τόπο που έχει κινηματογραφήσει και παλιότερα. Οι πυρκαγιές στην Ολυμπία και στα άλλα μέρη της Πελοποννήσου είναι γι' αυτόν μια «ευκαιρία» για να σχολιάσει τον παραλογισμό της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας. Όπως αναφέρεται «εικόνες φρίκης, ανθρώπινου πόνου, φυσικής καταστροφής από τις πρόσφατες φωτιές αντιπαραβάλλονται με

παλιότερες εικόνες ήρεμης αγροτικής ζωής και φυσικής ομορφιάς. Η παραφωνία του σήμερα σε σχέση με το χτες, η αρμονία και το μέτρο της αρχαίας κληρονομιάς σε αναπόφευκτη σύγκριση με την ελαφρότητα και τη μαγία του σύγχρονου τρόπου ζωής». Με ευαισθητή και τρυφερή ματιά ο Καβουκίδης υπενθυμίζει μια Ελλάδα που πλέον δεν υπάρχει και χρησιμοποιεί με λειτουργικό και υπαινικτικό τρόπο στίχους ποιητών όπως των Οδυσσέα Ελύτη,

Μίλο Σαχτούρη, Ανδρέα Εμπειρικό, Γιώργου Σεφέρη, Νικηφόρου Βρεττάκου και άλλων.

Στην Καβάλα

Αρκετά κοντύτερα στη Θεσσαλονίκη και με έντονες μηνύσεις για πολλούς ήταν μια πυρκαγιά που ξέσπασε το Δεκαπενταύγουστο του 1985. Η μεγάλη φωτιά της Καβάλας και εξαφάνισε ένα ιδιαίτερο κάλλους τεχνικό δάσος δίνεται με γλαφυρό και ανα-

λυτικό τρόπο στην ταινία της Καβαλιώτισσας Είνας Τραϊφόρου «Ο ήλιος χάθηκε».

Το γεγονός που σημάτωσε όλους τους κατοίκους και τη μνήμη της πόλης παρουσιάζεται μέσα από πλούσιο αρχαιολογικό υλικό, αλλά και από μαρτυρίες ανθρώπων που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή ή που είχαν άμεση συμμετοχή στην επιχείρηση της αντιμετώπισης της πυρκαγιάς. Η Τραϊφόρου προσπαθεί να απλώσει το νήμα της εμπειρίας σε όλες τις πλευρές: τα πολιτικά πρόσωπα, οι πολίτες, οι επιχειρησιακοί παράγοντες μιλάνε για τα γεγονότα και εξηγούν τα πώς και τα γιατί.

Όμως, ακόμη και η εκπομπή «Οι νέοι φάκελοι» θα έχει τη δική της παρουσία στην ενότητα του Ecofilms για τις φωτιές, με ένα τηλεοπτικό ντοκιμαντέρ στο οποίο οι δημοσιογράφοι της εκπομπής βρέθηκαν στο μέτωπο της Ηλείας, καλύπτοντας την καταστροφή από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2007. Μερικούς μήνες αργότερα, το Νοέμβριο του 2007, οι τρεις δημοσιογράφοι, Αλέξης Παπακελάς, Τάσος Τέλλογλου και Σοφία Παπαϊωάννου, επέστρεψαν στην περιοχή αναζητώντας τα αίτια της καταστροφής. Η εκπομπή εστιάζει σε τρεις παραμέτρους-ιστορίες: στον θάνατο της μάνας με τα τέσσερα παιδιά στην Αρτέμιδα, στον κίνδυνο να καεί η Αρχαία Ολυμπία και στα προβλήματα της νέας ηγεσίας της Πυροσβεστικής που είχε αναλάβει το συντονισμό της προσπάθειας.

Κοντά σ' αυτά υπάρχουν και μερικές μικρότερες καταγραφές από τις πυρκαγιές που έπληξαν πέσει την Ελλάδα, ανάμεσά τους και μια ταινία που πραγματοποιήθηκε από μια ομαδική εργασία μαθητών του Γυμνασίου και του Λυκείου Κρεστώνων. Συνολικά, με άλλα λόγια, μια κινηματογραφική προειδοποίηση αφύπνισης...